

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání 2025

1. stupeň

- Klíčové kompetence
- Základní gramotnosti
- Průřezová témata
- Vzdělávací obory

Tento materiál je zpracován s využitím závazné části *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání 2025*, která vymezuje klíčové kompetence, základní gramotnosti, průřezová témata a vzdělávací obory.

Úplné znění celého RVP ZV je dostupné na
<https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani>.

Materiál obsahuje odkazy do části *Metodická podpora* (nezávazná část) pro daný očekávaný výsledek učení v informačním systému RVP.

Obsah

Klíčové kompetence
Základní gramotnosti
Průřezová témata

Český jazyk
Anglický jazyk
Matematika
Informatika
Člověk a jeho svět
Výtvarná a filmová výchova
Hudební, taneční a dramatická výchova
Tělesná výchova
Osobnostní a sociální výchova
Polytechnická výchova a praktické činnosti

Klíčové kompetence v novém RVP ZV

Klíčové kompetence představují funkční propojení vybraných znalostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité jak pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti, tak i pro společnost a svět jako celek. Rozvíjejí se v průběhu celého života, a to nejen ve škole. Společně se základními gramotnostmi jsou hlavními kategoriemi kurikula na státní i školní úrovni.

Jednotlivé klíčové kompetence jsou tvořeny složkami, které obsahují závazné očekávané výsledky učení na úrovni 5. a 9. ročníku a jsou propojeny s očekávanými výsledky učení vzdělávacích oborů.

Klíčová kompetence k učení

KKU-USU-000-ZV5-001 Umění se učit
Monitoruje své procesy učení.

KKU-SMU-000-ZV5-001 Smysl a cíl vzdělávání
Uvěduje si význam, důležitost a smysl svého učení.

Klíčová kompetence komunikační

KKK-VYJ-000-ZV5-001 Vyjadřování
Vyjadřuje se prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků, které volí podle svých možností vzhledem ke komunikačnímu záměru, partnerovi a situaci.

KKK-POR-000-ZV5-001 Porozumění
Rozumí obsahu běžných forem sdělení včetně některých nepřímo vyjádřených významů.

KKK-AKN-000-ZV5-001 Aktivní naslouchání
Během mluvené interakce respektuje základní potřeby komunikačního partnera.

KKK-VJZ-000-ZV5-001 Vícejazyčnost
Rozpozná vybrané konkrétní rozdíly mezi vlastním vyjadřováním a vyjadřováním lidí z odlišných prostředí či kultur.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

KOS-WEL-000-ZV5-001 Vlastní wellbeing
Pojmenovává vlastní potřeby k dosažení všestranné pohody (wellbeing).

KOS-ODO-000-ZV5-001 Resilience: odolávání obtížným situacím
Reflektuje obtížné situace, do kterých se dostává.

KOS-SEB-000-ZV5-001 Identita
Poznává jedinečnost vlastní osobnosti.

KOS-EMP-000-ZV5-001 Empatie a porozumění druhým
Všímá si potřeb druhých a reaguje na ně.

KOS-VZT-000-ZV5-001 Budování a udržování zdravých vztahů
Rozvíjí vztahy s ostatními.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

KOB-RES-000-ZV5-001 Respektující vztah k životu a světu
Chová se citlivě k živým jedincům i k přírodě a svému okolí jako celku.

KOB-ZPS-000-ZV5-001 Zohledňování propojenosti světa
Uvědomuje si vzájemnou propojenost společenských a ekologických aspektů různých situací ve svém okolí.

KOB-UDR-000-ZV5-001 Směřování k udržitelné budoucnosti
Sdílí své myšlenky o variantách budoucího vývoje z hlediska udržitelnosti.

KOB-ODP-000-ZV5-001 Odpovědné rozhodování a jednání
Uplatňuje svůj díl zodpovědnosti vůči ostatním a okolí.

KOB-PCP-000-ZV5-001 Aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu
Dává účelně najevo, co si přeje ve svém okolí změnit.

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

KPP-NAP-000-ZV5-001 Nápady, příležitosti a výzvy
Je otevřený nápadům, příležitostem a výzvám.

KPP-ZDR-000-ZV5-001 Mobilizování zdrojů
Promýšlí potřebné zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

KPP-REA-000-ZV5-001 Realizace akcí, aktivit, projektů
Navrhuje realizaci aktivit v jednotlivých krocích.

KPP-TYM-000-ZV5-001 Spolupráce a týmová práce
Podílí se na spolupráci ve skupině.

Klíčová kompetence k řešení problémů

KRP-RPS-000-ZV5-001 Řešení běžných problematických situací
Rozlišuje mezi osobními a společnými problémy s ohledem na různé perspektivy.

KRP-VED-000-ZV5-001 Kritické hodnocení a využití vědeckého poznání
Vychází při rozhodování a řešení problémů z objektivních dat a informací.

KRP-BAD-000-ZV5-001 Badatelství
Rozpozná jednoduchý výzkumný problém a jeho možné řešení.

KRP-KRP-000-ZV5-001 Práce s informacemi a kritické myšlení
Uvědomuje si důležitost ověřování informací.

Klíčová kompetence kulturní

KKT-KON-000-ZV5-001 Kulturní kontext
Uvede příklady některých kulturních institucí, projevů umění a kulturního dění ve svém okolí.

KKT-UMK-000-ZV5-001 Umění a kultura jako prostředek komunikace
Vnímá umění a kulturu jako způsob poznávání světa a vypovídání o něm.

KKT-SVJ-000-ZV5-001 Kulturní a umělecké sebevyjádření
Vyjadřuje své myšlenky a pocity prostředky různých druhů umění.

KKT-IDR-000-ZV5-001 Kulturní identita a rozmanitost
Porovnává kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní kultury i jiných kultur.

Klíčová kompetence digitální

KDI-DAT-000-ZV5-001 Digitální informace a data
Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.

KDI-ZAP-000-ZV5-001 Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií
Informace a jiná digitální data podle potřeby sdílí se svými blízkými a učiteli.

KDI-TDO-000-ZV5-001 Tvorba digitálního obsahu
Vytváří jednoduchý digitální obsah v rámci plnění stanovených výukových cílů.

KDI-BZK-000-ZV5-001 Bezpečnost v digitálním prostředí
Respektuje pravidla bezpečného zacházení s digitálními zařízeními i daty a zásadami zdraví neohrožujícího chování v digitálním prostředí.

KDI-VIN-000-ZV5-001 Digitální vývoj a inovace
Využívá digitální technologie doporučeným způsobem k zefektivnění vlastní práce.

Průřezová témata v novém RVP ZV

Průřezová témata podporují nadoborový přístup ke vzdělávání a umožňují žákům porozumět světu v širších souvislostech a vzájemné provázanosti.

Mají svou obsahovou strukturu s charakteristikou a jsou vymezena očekávanými výsledky učení na úrovni 5. a 9. ročníku.

Péče o sebe a druhé

PTP-000-000-ZV5-001

Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.

PTP-000-000-ZV5-002

Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.

PTP-000-000-ZV5-003

Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.

Společnost pro všechny

PTS-000-000-ZV5-001

Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.

PTS-000-000-ZV5-002

Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.

PTS-000-000-ZV5-003

Na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak může konzumace médií ovlivnit jeho postoje nebo postoj jeho vrstevníků k určitému tématu.

PTS-000-000-ZV5-004

Navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím.

PTS-000-000-ZV5-005

Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.

Udržitelné prostředí

PTU-000-000-ZV5-001

Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.

PTU-000-000-ZV5-002

Naplňuje a uskutečňuje se spolužáky opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině.

PTU-000-000-ZV5-003

Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.

Základní gramotnosti v novém RVP ZV

Základní gramotnosti představují schopnost praktického uplatnění širokého souboru znalostí, dovedností, postojů a hodnot v rozmanitých životních situacích.

Každá základní gramotnost obsahuje charakteristiku a komponenty, které obsahují projevy žáků. Na úrovni 3., 5. a 9. ročníku jsou základní gramotnosti popsány očekávanými výsledky učení.

Čtenářská a pisatelská gramotnost

Vztah ke čtenářství a čtení, psaní a pisatelství

3. ročník / ZGC-VZT-000-ZV3-001 Čte a píše pro prožitek i poučení.

5. ročník / ZGC-VZT-000-ZV5-001 Čte a píše množství textů různého typu.

Budování porozumění v četbě a v procesu psaní

3. ročník / ZGC-BPO-000-ZV3-001 Buduje porozumění prožitkovým i odborným textům, při psaní sděluje informace podle své potřeby.

5. ročník / ZGC-BPO-000-ZV5-001 Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.

Kritické čtení a psaní

3. ročník / ZGC-KCP-000-ZV3-001 Při čtení i psaní zvažuje možné adresáty.

5. ročník / ZGC-KCP-000-ZV5-001 Při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře.

Porozumění vlastnímu čtení, čtenářství, psaní a pisatelství

3. ročník / ZGC-PVL-000-ZV3-001 Pro své zlepšování reflektuje své čtení a psaní.

5. ročník / ZGC-PVL-000-ZV5-001 S oporou o evidence rozpoznává své silné stránky pro stanovení čtenářských a pisatelských cílů.

Logicko-matematická gramotnost

Matematická reflexe

3. ročník / ZGM-MRF-000-ZV3-001 Popisuje kroky řešení matematických situací s oporou o matematické modely.

5. ročník / ZGM-MRF-000-ZV5-001 Tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů.

Použití matematiky

3. ročník / ZGM-POM-000-ZV3-001 Rozpoznává využití matematického aparátu v běžných situacích.

5. ročník / ZGM-POM-000-ZV5-001 Kontroluje použité matematické modely.

Matematické uvažování

3. ročník / ZGM-MUV-000-ZV3-001 Rozpozná opakující se vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.

5. ročník / ZGM-MUV-000-ZV5-001 Zkoumá vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.

Modelování matematického problému

3. ročník / ZGM-MOD-000-ZV3-001 Odhaluje fungování matematických modelů.

5. ročník / ZGM-MOD-000-ZV5-001 Využívá obecné matematické modely v kontextu.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat v různých komunikačních situacích a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky jeho poznávání.

Cílem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je podpora rozvoje komunikačních kompetencí žáků. V rámci vzdělávací oblasti je kladen důraz na vytváření pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Žáci by měli chápat, že mateřský jazyk je důležitým prostředkem komunikace a poznávání, a měli by se k němu chovat s úctou. Dalším cílem vzdělávací oblasti je rozvoj pozitivního vztahu k vícejazyčnosti a k respektování kulturní a jazykové rozmanitosti. Žáci by měli chápat, že jazyk je důležitým prvkem kulturní identity, a měli by respektovat různé kultury a jazyky a být otevření k jejich objevování.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura

Obsah vzdělávacího oboru je specifický tím, že ve vzdělávací oblasti zastupuje očekávané výsledky učení směřující k tomu, aby si žáci osvojili dovednost kultivované komunikace v mluvené a psané formě a učí se přizpůsobovat své vlastní vyjadřování dané komunikační situaci a svému komunikačnímu záměru. Učí se formulovat názory podpořené argumenty, vést kritický a konstruktivní dialog a naslouchat partnerovi v komunikaci. Učí se rozumět různým druhům textů, vyhledávají a zpracovávají informace, učí se odhalovat autorský záměr, odlišovat fakta, názory, domněnky a manipulaci. Osvojují si postupy napomáhající tvořivé recepci a interpretaci uměleckých sdělení za účelem posilování vlastních čtenářských prožitků a jejich sdílení.

Výuka na 1. stupni je založená na aktivním zapojení žáka do přirozených komunikačních situací, ve kterých jsou rozvíjeny jeho komunikační dovednosti jako schopnost srozumitelně vyjádřit své myšlenky, aktivně naslouchat a reagovat na druhé. Od počátku výuky techniky čtení žák směřuje k porozumění čtenému s využitím smysluplných textů rozmanitých žánrů a prostřednictvím různých čtenářských strategií. Zaměřuje se také na rozvoj slovní zásoby. Osvojování dovednosti psaní jako prostředku komunikace směřuje od záznamu jednoduchých slov a vět k delším textům, jejichž hlavním znakem je srozumitelnost vyjádření.

Na 1. stupni je využíváno formativní hodnocení, které směřuje k podpoře komplexního rozvoje všech aspektů jazykového vzdělávání. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a k oceňování vlastního pokroku. Vhodným prostředkem pro sebehodnocení jsou mapy učebního pokroku, sebehodnoticí archy nebo portfolia.

Český jazyk a literatura

<u>JJK-CJL-001-ZV5-001</u> V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-002</u> Využívá znalosti o slovní zásobě a způsobech jejího rozšiřování v komunikaci a při práci s textem.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-003</u> Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalosti vybraných slohových útvarů.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-004</u> Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-005</u> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty včetně textů elektronických.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-006</u> Rozpozná manipulaci v komunikaci a dokáže reagovat přiměřeně svému věku.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-007</u> Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-008</u> Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.
<u>JJK-CJL-001-ZV5-009</u> Tvořivě pracuje s uměleckým textem.

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat v různých komunikačních situacích a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky jeho poznávání.

Cílem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je podpora rozvoje komunikačních kompetencí žáků. V rámci vzdělávací oblasti je kladen důraz na vytváření pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Žáci by měli chápat, že mateřský jazyk je důležitým prostředkem komunikace a poznávání, a měli by se k němu chovat s úctou. Dalším cílem vzdělávací oblasti je rozvoj pozitivního vztahu k vícejazyčnosti a k respektování kulturní a jazykové rozmanitosti. Žáci by měli chápat, že jazyk je důležitým prvkem kulturní identity, a měli by respektovat různé kultury a jazyky a být otevření k jejich objevování.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávací obor Anglický jazyk

Anglický jazyk umožňuje porozumění skutečnostem, které nejsou zprostředkovány mateřským jazykem nebo jazyky, ve kterých jsou žáci vzděláváni. Anglický jazyk je klíčovým nástrojem pro komunikaci s lidmi z různých kultur, což je nezbytné pro porozumění a respektování rozmanitosti v dnešním globalizovaném světě. Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR) a z jeho aktualizované podoby (Dodatek k SERR). Kromě popisu jednotlivých úrovní ovládnání cizího jazyka tento dokument popisuje komunikaci ve čtyřech jazykových činnostech: recepcce, produkce, interakce a mediace. Tímto způsobem jsou popsány i očekávané výsledky učení oboru Anglický jazyk.

Recepce zahrnuje přijímání a zpracování informací v mluvené nebo psané podobě, včetně audiovizuálního záznamu, a porozumění těmto informacím. Jedná se tedy o poslech a čtení s porozuměním. Produkce začleňuje vyjadřování se mluveným nebo psaným slovem. Interakce představuje bezprostřední komunikaci mezi dvěma či více stranami. Mediace spočívá zejména ve zprostředkování zjednodušených informací mezi různými jazyky nebo v rámci jednoho jazyka.

Výuka na 1. stupni předpokládá dosažení úrovně A1 (podle SERR). Žák na této úrovni rozumí užívaným základním výrazům a frázím a používá je v mluvené i psané podobě. Představí sebe i ostatní, umí se zeptat na údaje týkající se jiných osob (kde žijí, co umějí, jaké mají zájmy, co vlastní apod.) a na podobné otázky odpovídá. Komunikuje v cizím jazyce o každodenních situacích a tématech typických pro jeho věk (např. koníčky, denní činnosti, oblečení, zvířata, jídlo, sporty).

Recepce

<u>JJK-AJA-001-ZV5-001</u> Rozumí konkrétním informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně pronášených textech.
<u>JJK-AJA-001-ZV5-002</u> Rozumí jednoduchým krátkým psaným textům.

Produkce

<u>JJK-AJA-002-ZV5-003</u> Mluví v jednoduchých větách o osvojovaných tématech.
<u>JJK-AJA-002-ZV5-004</u> Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.

Interakce

<u>JJK-AJA-003-ZV5-005</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se osvojených témat.
<u>JJK-AJA-003-ZV5-006</u> Napíše krátkou zprávu.

Matematika

Vzdělávací oblast Matematika

Matematické vzdělávání rozvíjí u žáka jeho logické, strategické, kritické i kreativní myšlení. Umožňuje mu porozumět základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Výuka u něj rozvíjí systematicčnost, soustředěnost a vytrvalost.

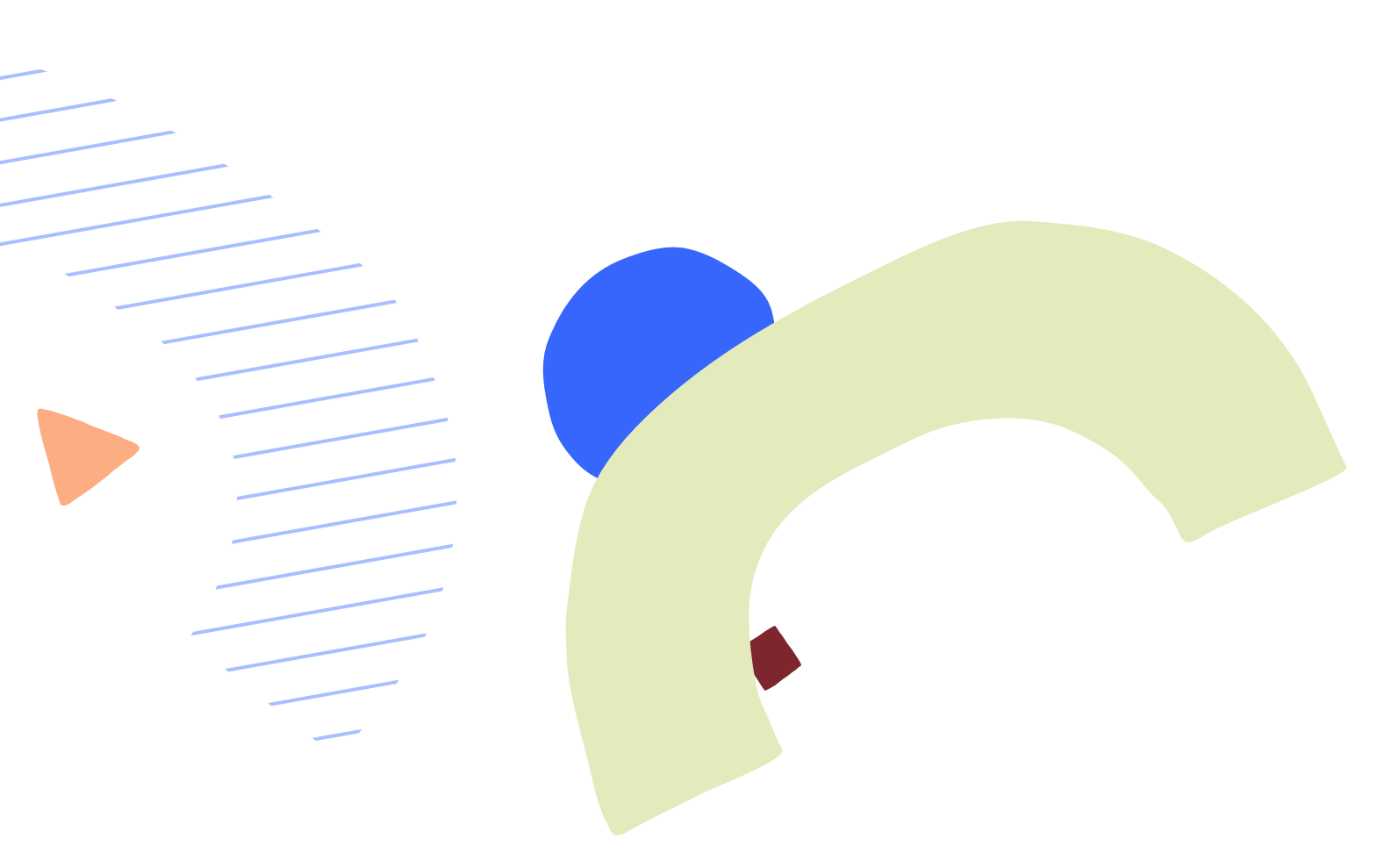
Žák si osvojuje základní pojmy, postupy, terminologii a symboliku, řeší problémové situace zasazené v různých kontextech včetně reálných. Žák je při řešení úloh a problémů veden k samostatné práci s různorodými zdroji informací, k jejich zpracování a vyhodnocení. Účelně využívá matematické nástroje a technologie, které umožňují efektivnější postupy. Je žádoucí, aby žák v průběhu matematického vzdělávání zvyšoval důvěru ve své schopnosti, aby se zvyšoval jeho zájem o matematické aplikace, utvářel se jeho pozitivní postoj k matematice, který je založený na respektování pravdy a na ochotě hledat odůvodnění a hodnotit jejich platnost.

Vzdělávací obsah byl stanoven podle Globálního rámce ([The Global Proficiency Framework, UNESCO](#); český překlad [zde](#)), který vymezuje minimální požadavky na znalosti a dovednosti žáka v 1. až 9. ročníku a je shodně rozčleněn do pěti tematických celků:

- Číslo a početní operace
- Měření a výpočty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Statistika a pravděpodobnost
- Algebra

Žák se na prvním stupni učí postupně rozumět matematickým pojmům a vztahům mezi nimi. Dovednosti a znalosti jsou budovány prostřednictvím jeho aktivního zapojení, získávání reálných zkušeností, manipulativních činností a experimentováním. Navazují na prekoncepty získané v předškolním období.

Stěžejními hodnotícími nástroji jsou sebehodnocení žáka, které se opírá o sdílená kritéria podporující cíle učení, efektivní zpětná vazba učitele, která se odvíjí od aktuálních schopností a individuálních možností žáka, a vrstevnické hodnocení. Hodnocení je zaměřené na sledování učebních pokroků žáka, na jeho postupy při řešení matematických úloh a problémů a na dovednost aplikovat osvojené znalosti a dovednosti i v jiných kontextech.

Čísla a početní operace

MAT-MAT-001-ZV5-001 Řeší problémy s přirozenými čísly (včetně nuly) v kontextu reálných situací.
MAT-MAT-001-ZV5-002 Modeluje a používá zlomky v praktických situacích.
MAT-MAT-001-ZV5-003 Modeluje kladná desetinná čísla pomocí reálných situací.
MAT-MAT-001-ZV5-004 Modeluje celá záporná čísla pomocí reálných situací.

Měření a výpočty

MAT-MAT-002-ZV5-005 Využívá standardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání, prostřednictvím manipulace zjišťuje obsah a objem.

Geometrie v rovině a v prostoru

MAT-MAT-003-ZV5-006 Modeluje a rozpozná geometrické útvary.
MAT-MAT-003-ZV5-007 Orientuje se v rovině a v prostoru.
MAT-MAT-003-ZV5-008 Konstruuje geometrické útvary podle zadaných parametrů.

Statistika a pravděpodobnost

MAT-MAT-004-ZV5-009 Získává data, graficky je zaznamenává, grafický záznam dat čte a interpretuje.
MAT-MAT-004-ZV5-010 Experimentuje, eviduje a popisuje náhodné jevy.
MAT-MAT-004-ZV5-011 Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.

Algebra

MAT-MAT-005-ZV5-012 Rozpozná, zdůvodní, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.
MAT-MAT-005-ZV5-013 Řeší jednoduché reálné problémy s využitím rovnosti a nerovnosti.

Informatika

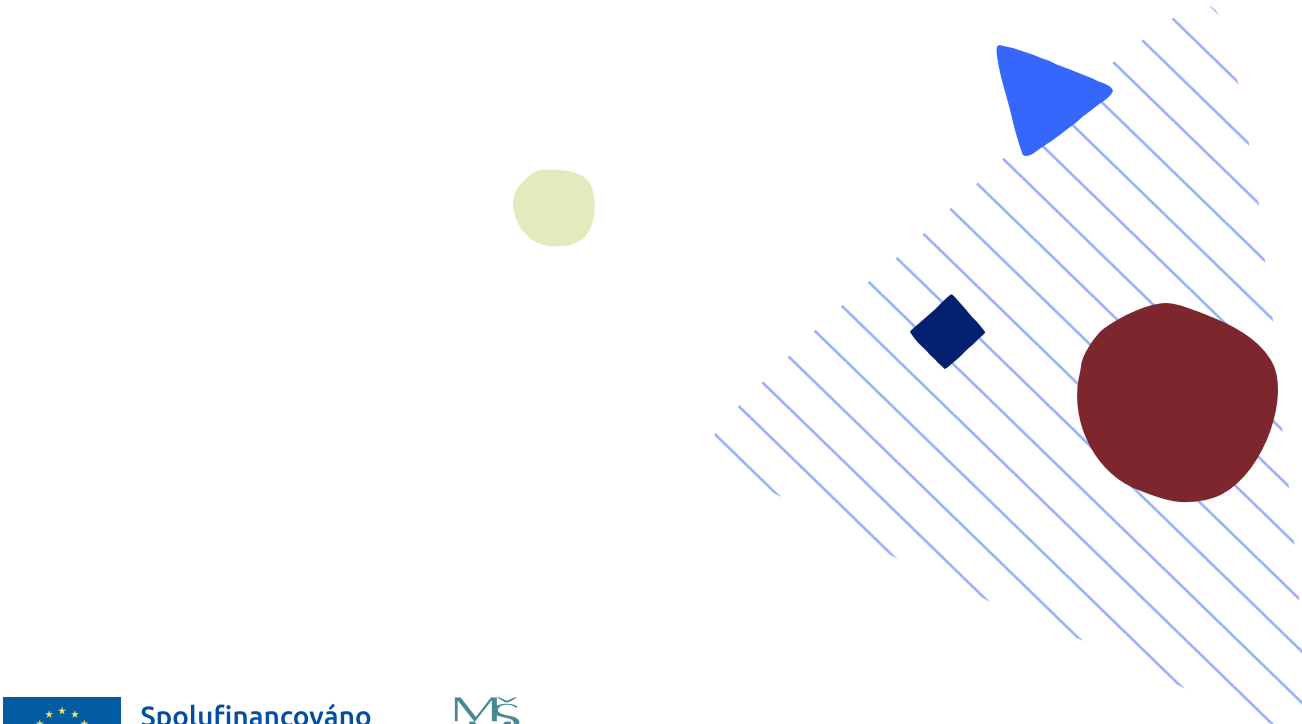
Vzdělávací oblast Informatika

Vzdělávací oblast Informatika nabízí žákovi nástroje a dovednosti, které jsou zásadní pro moderní svět. Pomáhá mu lépe rozumět světu kolem sebe, rozvíjí kritické myšlení a poskytuje mu přenosné dovednosti, které může uplatnit v různých oborech a životních situacích. Navíc, s rychlým rozvojem technologií a digitální transformací společnosti je důležité, aby žák rozuměl principům, na kterých tyto technologie fungují, a byl schopný se bezpečně a eticky orientovat v digitálním prostředí.

Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založená na aktivních činnostech, při kterých žák využívá informatické postupy a pojmy. Její vzdělávací obsah je členěný do čtyř tematických okruhů: Data, informace a modelování, Algoritmizace a programování, Informační systémy a Digitální technologie. Informatika v nich poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žák prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytváří první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevuje informatické aspekty světa kolem sebe. Postupně si žák rozvíjí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřuje algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním toho, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žák vytváří základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí uživatelských dovedností, ke kterým informatika přispívá, je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Hodnocení v informatice je zaměřené na sledování učebních pokroků žáka, na jeho postupy při řešení informatických problémů a na dovednost aplikovat osвоенé vědomosti a dovednosti informatiky v různých kontextech při vývoji informatických řešení různých problémů. Významnou součástí hodnocení v informatice je sebehodnocení žáka, které se opírá o sdílená kritéria podporující cíle učení, o portfolio zachycující průběh učení a o efektivní zpětnou vazbu učitele. Ta se odvíjí od aktuálních schopností a individuálních možností žáka a vrstevnické hodnocení.

Data, informace a modelování

[INF-INF-001-ZV5-001](#)
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.

[INF-INF-001-ZV5-002](#)
Znáznorní konkrétní situaci na základě její analýzy a určení významných prvků a vztahů mezi nimi.

[NF-INF-001-ZV5-003](#)
Odvodí informace z daného modelu.

Algoritmizace a programování

[INF-INF-002-ZV5-004](#)
Navrhne posloupnost kroků řešení jednoduchého problému.

[INF-INF-002-ZV5-005](#)
Sestaví v blokově orientovaném jazyce program, ve kterém používá opakování a podprogramy, opraví případné chyby.

Informační systémy

[INF-INF-003-ZV5-006](#)
Rozezná, s jakými daty pracuje vybraný informační systém a jaký je jeho účel.

[INF-INF-003-ZV5-007](#)
Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.

Digitální technologie

[INF-INF-004-ZV5-008](#)
Vybírá na základě zkušenosti aplikace a data pro řešení problému.

[INF-INF-004-ZV5-009](#)
Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.

[INF-INF-004-ZV5-010](#)
Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je koncipovaná pouze pro 1. stupeň, svým široce pojatým integrovaným obsahem dává prostor k funkčnímu propojení rozvoje klíčových kompetencí, základních gramotností, průřezových témat a vlastních vzdělávacích obsahů a směřuje ke znalostem a dovednostem uplatnitelným v běžném životě žáka a k utváření návyků a postojů pro celoživotní učení.

Cílem vzdělávací oblasti je utváření uceleného náhledu na svět a sebe sama, kultivace žákovy osobnosti včetně jeho emocionální složky a podpory zdravého životního stylu.

Žák si na základě vlastní zkušenosti postupně osvojuje znalosti týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti a přírody. Poznává sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Vhled do minulosti získává s využitím specifik a událostí, které souvisejí s konkrétním regionem. Prostřednictvím pozorování si utváří dovednosti, které směřují k pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Získává dovednost vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe přirozeně utváří postoje k hodnotám a vztahům ve společnosti, učí se porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Místo, kde žijeme

Žák poznává nejbližší okolí, vztahy a souvislosti v obci, v širším regionu a ve společnosti. Pomocí rozmanitých zdrojů informací se učí hledat odpovědi na otázky spojené s nejbližším okolím i širším regionem a získané poznatky interpretovat či aplikovat. Důraz je kladen na místně zakotvené učení a na utváření přímých zkušeností žáka prostřednictvím terénní výuky.

<u>CJS-CJS-001-ZV5-001</u> Vymezí hlavní typy krajiny a demonstuje rozdíly mezi nimi z hlediska přírody a lidské společnosti na úrovni lokální, regionální a globální.
<u>CJS-CJS-001-ZV5-002</u> Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.
<u>CJS-CJS-001-ZV5-003</u> Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.
<u>CJS-CJS-001-ZV5-004</u> Posoudí na základě lokalizace specifik vlastní regionu, krajů ČR, sousedních států ČR a vybraných států v odlišných částech Evropy i světa a vliv těchto specifik na život v nich.
<u>CJS-CJS-001-ZV5-005</u> Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.
<u>CJS-CJS-001-ZV5-006</u> Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.
<u>CJS-CJS-001-ZV5-007</u> Vyhledá odpovědi na otázky související s činnostmi obecního úřadu v dané lokalitě.

Lidé kolem nás

Žák si utváří prvotní poznatky a dovednosti budoucího občana demokratického státu. Seznamuje se s významem základních společenských hodnot, na příkladech se učí prokazovat jejich význam. Na konkrétních příkladech a situacích ze svého regionu se seznamuje s úkoly orgánů státní správy a územní samosprávy. Nedílnou součástí je i téma respektu k jinakosti, života bez násilí, digitálního bezpečí a wellbeingu.

<u>CJS-CJS-002-ZV5-008</u> Rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet, a adekvátně na něj zareaguje.
<u>CJS-CJS-002-ZV5-009</u> Rozpozná v modelových situacích, které právo člověka bylo porušeno nebo jaká povinnost byla zanedbána.
<u>CJS-CJS-002-ZV5-010</u> Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepříjemné nebo rizikové komunikaci.
<u>CJS-CJS-002-ZV5-011</u> Uvede příklady toho, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.

Lidé a čas

Žák se učí zkoumat minulost prostřednictvím mapování běžného života lidí v daném regionu (dějiny každodennosti, historie rodiny žáka, historie místa a regionu, v němž žák žije). Samostatně vyhledává, získává a zkoumá informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí. Navštěvuje historické památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

<u>CJS-CJS-003-ZV5-012</u> Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.
<u>CJS-CJS-003-ZV5-013</u> Porovná, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.
<u>CJS-CJS-003-ZV5-014</u> Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.

Rozmanitost přírody

Tento okruh směřuje k rozvoji environmentální senzitivity, postojů a vztahu k přírodě. Žák prostřednictvím pozorování a experimentů přírodu zkoumá a na základě praktického poznávání daného regionu a dalších informací se učí hledat důkazy o jejích proměnách. Učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Je veden k tomu, aby si uvědomil, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

<u>CJS-CJS-004-ZV5-015</u> Porovná na základě pozorování rozmanitost živé a neživé přírody ve svém okolí a realizuje zásah, kterým tuto rozmanitost podpoří.
<u>CJS-CJS-004-ZV5-016</u> Zhodnotí vliv podmínek prostředí na životní funkce a projevy vybraných organismů na základě vlastního pokusu.
<u>CJS-CJS-004-ZV5-017</u> Porovná jednotlivé organismy z hlediska jejich podobných a odlišných znaků a vzájemné příbuznosti.
<u>CJS-CJS-004-ZV5-018</u> Oceňuje rozmanitost přírody a způsobů jejího poznávání na základě reflexe společně prožité výukové zkušenosti.
<u>CJS-CJS-004-ZV5-019</u> Odhadne a změří vhodnými měřidly vzdálenost, čas, hmotnost, objem a teplotu, výsledek měření uvede se správnými jednotkami a zjištěné informace využije v praktických situacích.
<u>CJS-CJS-004-ZV5-020</u> Porovná základní vlastnosti látek jednotlivých skupenství na základě vlastních pokusů.
<u>CJS-CJS-004-ZV5-021</u> Charakterizuje Zemi jako jednu z planet Sluneční soustavy.

Člověk, jeho zdraví a bezpečí

Žák poznává zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Citlivě s ohledem na sebepojetí se seznamuje s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy i mezilidských vztahů. Získává základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, osvojuje si dovednosti týkající se poskytování první pomoci. Osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí.

<u>CJS-CJS-005-ZV5-022</u> Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, prokáže zodpovědné jednání při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-023</u> Předvede v modelové situaci správné chování podle pravidel silničního provozu, pohybuje se bezpečně a samostatně v reálném silničním provozu v roli chodce i cyklisty.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-024</u> Využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-025</u> Předvede v modelové situaci základní techniky odmítnutí návykových látek a posoudí vliv návykových látek a závislostního chování na zdraví člověka.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-026</u> Vysvětlí funkci základních složek Integrovaného záchranného systému a uplatňuje v modelových situacích účelné způsoby chování při mimořádných událostech.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-027</u> Zdůvodní význam bezpečného chování při styku s hořlavými látkami a zábavní pyrotechnikou, aplikuje pravidla protipožární ochrany v modelových situacích.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-028</u> Rozlišuje činnosti Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.

<u>CJS-CJS-005-ZV5-029</u> V modelové situaci ošetří drobná poranění a poranění menšího rozsahu, odliší je od závažných úrazů a život ohrožujících stavů a přivolá první pomoc.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-030</u> Uplatňuje respektující chování při navazování vztahů a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování, obrátí se na důvěryhodnou osobu či instituci v případě pocitu ohrožení.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-031</u> Plánuje vlastní denní režim a uplatňuje v něm základní zdravotně preventivní návyky.
<u>CJS-CJS-005-ZV5-032</u> Navrhne celodenní stravu pro sebe a zhodnotí ji z hlediska základních výživových doporučení.

Lidé a svět financí

Žák si osvojuje vědomosti a dovednosti související se základními finančními koncepty, jako jsou peníze, úspory, výdaje a rozpočet. Učí se rozumět hodnotě peněz a základním pojmům spojeným s hospodařením. Získané vědomosti a dovednosti aplikuje v modelových situacích tak, aby je následně využil v reálném životě. Vzdělávací obsah vychází ze Standardu finanční gramotnosti, zároveň respektuje věkové a vývojové možnosti žáka 1. stupně.

<u>CJS-CJS-006-ZV5-033</u> Používá peníze v běžných modelových situacích.
<u>CJS-CJS-006-ZV5-034</u> Vysvětlí na příkladu, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.
<u>CJS-CJS-006-ZV5-035</u> Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.

Výtvarná a filmová výchova

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje žákovi rozmanité příležitosti k vlastní tvorbě a interpretaci, ke komunikaci uměleckými prostředky, k estetickému vnímání a prožívání světa i jeho utváření. Umožňuje žákovi uvědomit si a rozvíjet vlastní kreativitu a porozumět procesu tvorby a interpretace, především na základě vlastních tvůrčích činností a přímé zkušenosti ze setkání s uměleckými díly. Umělecké myšlení obohacuje přístupy ve vzdělávání o rovinu osobní, intuitivní a citovou a v tandemu s vědeckým a exaktním vnímáním světa podporuje komplexně osobnostní rozvoj žáka.

Vzdělávací oblast pomáhá utvářet žákův vztah k uměleckému a kulturnímu dědictví, zároveň mu přibližuje diverzitu umělecké tvorby a kulturních projevů.

Cílem oblasti je vybavit žáka nejen soubory znalostí, dovedností, osobnostních kvalit a hodnot specifických pro obory uměleckého vzdělávání, ale i takových, které uplatní mimo umělecké pole, v celoživotním vzdělávání a každodenním životě.

Důrazem na wellbeing žáků může oblast Umění a kultura významně přispět k jejich psychické pohodě, ke kultivaci vzájemných vztahů a celkově k pozitivnímu klimatu školního společenství. Pomáhá vytvářet prostředí, které je vnímavé k individualitě každého žáka, respektuje a podporuje různorodost a zároveň vytváří prostor pro spolupráci, sdílení a společné tvoření. Rozmanité tvůrčí a interpretační činnosti poskytují všem žákům bez rozdílu příležitosti k sebepoznání, seberealizaci, participaci na společném díle, na uměleckém a kulturním dění školy, komunity, místa.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je tvořená vzdělávacími obsahy výtvarné výchovy, hudební výchovy, dramatické výchovy, taneční a pohybové výchovy a filmové výchovy. Tyto obsahy jsou rozčleněné do dvou vzdělávacích oborů: Výtvarná a filmová výchova a Hudební, taneční a dramatická výchova. Škola by měla hledat/vytvářet příležitosti k propojování obou oborů tak, aby žák poznával uměleckou tvorbu v její provázanosti, integritě, komplexnosti.

Vzdělávací obor Výtvarná a filmová výchova

Vzdělávací obor Hudební, taneční a dramatická výchova je primárně založený na využívání sebe sama (svého těla, hlasu, pohybu, instrumentačních dovedností) jako prostředku uměleckého vyjádření. Jeho podstatou je bezprostřední a jedinečné setkání umělce a diváka/posluchače, ať už se jedná o setkání se spolužáky ve třídě nebo se živým uměním v autentickém prostředí mimo školu.

V tematickém okruhu Interpretace, vlastní tvorba a její sdílení jsou akcentovány činnosti rozvíjející múzické dovednosti žáka. Rozvíjejí reprodukční, interpretační a tvůrčí vyjadřování žáka a dovednost komunikovat prostřednictvím osvojených vyjadřovacích prostředků umění – uměleckých druhů od prosté nápodoby, po interpretaci, vlastní tvorbu až po sdílení vlastní tvorby s diváky/posluchači. Působí na rozvoj žákovy jedinečné osobnosti v její celistvosti. Dávají prostor pro seberealizaci, podněcují fantazii a posilují emoční inteligenci. V procesu tvorby žák rozvíjí a kultivuje své vyjadřovací schopnosti, verbální i neverbální komunikaci, empatii a sociální inteligenci, vnímavou pozornost a respekt vůči sobě, prostředí i společenství.

Na 1. stupni vycházejí tvůrčí činnosti z dětské hravosti, spontaneity a přirozené potřeby vyjadřovat se hlasem, pohybem a hrou.

V tematickém okruhu Recepce a reflexe uměleckého díla dostává žák na 1. stupni příležitost sdílet spolu s ostatními zážitek ze setkání s uměleckým dílem a vypovídat o něm přirozeným jazykem nebo skrze vlastní tvůrčí činnost. Na 2. stupni popisuje svůj zážitek s porozuměním základním prostředkům, struktuře i významu díla. Žák se může s uměleckými díly seznamovat zprostředkovaně formou audiozáznamů a videozáznamů, ale škola by měla umožnit i přímý kontakt se živým uměním. Ten rozvíjí porozumění žáka podstatě tohoto oboru a žákovy schopnosti vnímat umělecká díla v autentickém a jedinečném okamžiku setkání umělce a diváka/posluchače.

V tematickém okruhu Kulturní povědomí a jednání se žák učí porozumět významu živého umění a kultury pro sebe i pro společnost. Seznamuje se s příklady různých kulturních aktivit, tradic, institucí, zejména v místě, kde žije, ve svém regionu a na 2. stupni i v širším měřítku. Poznává živé umění a kulturu v jejich diverzitě, pestrosti a hledá si k nim svůj osobní vztah.

Vzhledem k provázanosti oboru se živým uměním a kulturou je pro naplňování jeho cílů vítaná spolupráce školy s uměleckými a kulturními institucemi, základními uměleckými školami, institucemi neformálního vzdělávání, umělci z praxe.

Vlastní tvorba a její sdílení

UAK-VFV-001-ZV5-001

Uplatňuje a kombinuje při vlastní výtvarné tvorbě linie, tvary, barvy v ploše i prostoru a objevuje vztahy mezi nimi.

UAK-VFV-001-ZV5-002

Vyjadřuje výtvarnými prostředky vjemy, pocity, prožitky, myšlenky, představy a zkušenosti a realizuje svůj tvůrčí záměr.

UAK-VFV-001-ZV5-003

Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních prostřednictvím slova, pohybu, zvuku či jiných nonverbálních prostředků a sdílí ji s ostatními.

UAK-VFV-001-ZV5-004

Experimentuje s výtvarnými a filmovými prostředky a uplatní je ve vlastní tvorbě a tvořivé hře.

Recepce a reflexe uměleckého díla

UAK-VFV-002-ZV5-005

Vyjádří, co prožíval při vnímání výtvarného a audiovizuálního díla.

UAK-VFV-002-ZV5-006

Komunikuje o výtvarném či filmovém uměleckém díle s využitím základních oborových pojmů.

Kulturní povědomí a jednání

UAK-VFV-003-ZV5-007

Uvede příklad kulturní události či kulturní instituce ve svém nejbližším okolí.

Hudební, taneční a dramatická výchova

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje žákovi rozmanité příležitosti k vlastní tvorbě a interpretaci, ke komunikaci uměleckými prostředky, k estetickému vnímání a prožívání světa i jeho utváření. Umožňuje žákovi uvědomit si a rozvíjet vlastní kreativitu a porozumět procesu tvorby a interpretace, především na základě vlastních tvůrčích činností a přímé zkušenosti ze setkání s uměleckými díly. Umělecké myšlení obohacuje přístupy ve vzdělávání o rovinu osobní, intuitivní a citovou a v tandemu s vědeckým a exaktním vnímáním světa podporuje komplexně osobnostní rozvoj žáka.

Vzdělávací oblast pomáhá utvářet žákův vztah k uměleckému a kulturnímu dědictví, zároveň mu přibližuje diverzitu umělecké tvorby a kulturních projevů.

Cílem oblasti je vybavit žáka nejen soubory znalostí, dovedností, osobnostních kvalit a hodnot specifických pro obory uměleckého vzdělávání, ale i takových, které uplatní mimo umělecké pole, v celoživotním vzdělávání a každodenním životě.

Důrazem na wellbeing žáků může oblast Umění a kultura významně přispět k jejich psychické pohodě, ke kultivaci vzájemných vztahů a celkově k pozitivnímu klimatu školního společenství. Pomáhá vytvářet prostředí, které je vnímavé k individualitě každého žáka, respektuje a podporuje různorodost a zároveň vytváří prostor pro spolupráci, sdílení a společné tvoření. Rozmanité tvůrčí a interpretační činnosti poskytují všem žákům bez rozdílu příležitosti k sebepoznání, seberealizaci, participaci na společném díle, na uměleckém a kulturním dění školy, komunity, místa.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je tvořená vzdělávacími obsahy výtvarné výchovy, hudební výchovy, dramatické výchovy, taneční a pohybové výchovy a filmové výchovy. Tyto obsahy jsou rozčleněné do dvou vzdělávacích oborů: Výtvarná a filmová výchova a Hudební, taneční a dramatická výchova. Škola by měla hledat/vytvářet příležitosti k propojování obou oborů tak, aby žák poznával uměleckou tvorbu v její provázanosti, integritě, komplexnosti.

Vzdělávací obor Hudební, taneční a dramatická výchova

Vzdělávací obor Hudební, taneční a dramatická výchova je primárně založený na využívání sebe sama (svého těla, hlasu, pohybu, instrumentačních dovedností) jako prostředku uměleckého vyjádření. Jeho podstatou je bezprostřední a jedinečné setkání umělce a diváka/posluchače, ať už se jedná o setkání se spolužáky ve třídě nebo se živým uměním v autentickém prostředí mimo školu.

V tematickém okruhu Interpretace, vlastní tvorba a její sdílení jsou akcentovány činnosti rozvíjející múzické dovednosti žáka. Rozvíjejí reprodukční, interpretační a tvůrčí vyjadřování žáka a dovednost komunikovat prostřednictvím osvojených vyjadřovacích prostředků umění – uměleckých druhů od prosté nápodoby, po interpretaci, vlastní tvorbu až po sdílení vlastní tvorby s diváky/posluchači. Působí na rozvoj žákovy jedinečné osobnosti v její celistvosti. Dávají prostor pro seberealizaci, podněcují fantazii a posilují emoční inteligenci. V procesu tvorby žák rozvíjí a kultivuje své vyjadřovací schopnosti, verbální i neverbální komunikaci, empatii a sociální inteligenci, vnímavou pozornost a respekt vůči sobě, prostředí i společenství.

Na 1. stupni vycházejí tvůrčí činnosti z dětské hravosti, spontaneity a přirozené potřeby vyjadřovat se hlasem, pohybem a hrou.

Hudební činnosti specificky rozvíjejí hudební schopnosti žáka, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Vedou žáka k porozumění hudebnímu umění, aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a k jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Pro budování těchto dovedností je potřebná pravidelnost, dlouhodobost a kontinuita.

Tvůrčí a interpretační činnosti vycházející z kreativního tance pomáhají žákovi vytvářet trvalé vztahy mezi myšlením, prožíváním a fyzickou složkou. Prostřednictvím kreativních pohybových her, taneční tvorby a improvizace rozvíjí žák své osobité pohybové a taneční vyjadřování, citovost, citlivost a tělesnou inteligenci. S respektem k individuálním dispozicím vede učitel žáka k sebepoznávání skrze pohyb, k vnímání vlastního těla, posilování sebedůvěry a k pochopení významu pohybu.

Tvůrčí činnosti vycházející z divadla zobrazují uměleckými prostředky svět mezilidských vztahů a situací. Žák v individuální, ale zejména skupinové a týmové tvorbě využívá prostředky divadla ke komunikaci s divákem, ale i k prozkoumávání situací, vztahů, příběhů, témat. Skrze improvizace, hry, divadelní tvorbu a jejich reflexi se tak učí porozumět jak prostředkům a postupům divadla, tak sobě samému, druhým, objevovat svět okolo sebe z nových perspektiv.

V tematickém okruhu Recepce a reflexe uměleckého díla dostává žák na 1. stupni příležitost sdílet spolu s ostatními zážitek ze setkání s uměleckým dílem a vypovídat o něm přirozeným jazykem nebo skrze vlastní tvůrčí činnost. Žák se může s uměleckými díly seznamovat zprostředkovaně formou audiozáznamů a videozáznamů, ale škola by měla umožnit i přímý kontakt se živým uměním. Ten rozvíjí porozumění žáka podstatě tohoto oboru a žákovy schopnosti vnímat umělecká díla v autentickém a jedinečném okamžiku setkání umělce a diváka/posluchače.

V tematickém okruhu Kulturní povědomí a jednání se žák učí porozumět významu živého umění a kultury pro sebe i pro společnost. Seznamuje se s příklady různých kulturních aktivit, tradic, institucí, zejména v místě, kde žije, ve svém regionu a na 2. stupni i v širším měřítku. Poznává živé umění a kulturu v jejich diverzitě, pestrosti a hledá si k nim svůj osobní vztah.

Vzhledem k provázanosti oboru se živým uměním a kulturou je pro naplňování jeho cílů vítaná spolupráce školy s uměleckými a kulturními institucemi, základními uměleckými školami, institucemi neformálního vzdělávání, umělci z praxe.

Interpretace, vlastní tvorba a její sdílení

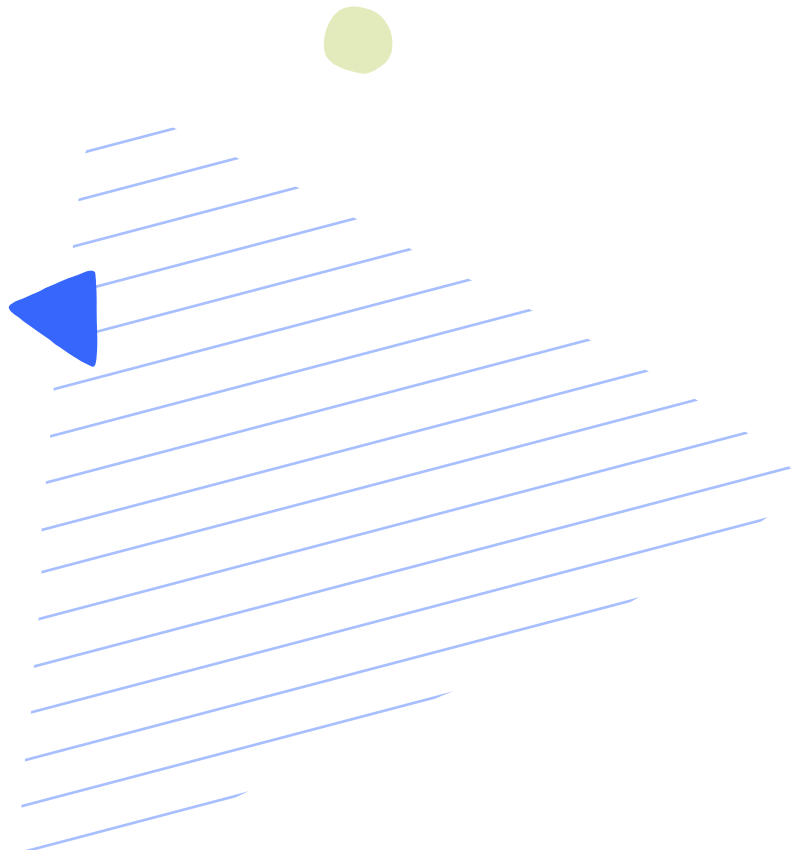
<u>UAK-HTD-001-ZV5-001</u> Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, v nichž získává, upevňuje a rozvíjí základní reprodukční, interpretační i tvůrčí dovednosti.
<u>UAK-HTD-001-ZV5-002</u> Využívá jednoduché postupy a prostředky vycházející z hudby, tance, divadla při samostatných i společných interpretačních a tvůrčích činnostech.
<u>UAK-HTD-001-ZV5-003</u> Zapojuje se do reflexe reprodukčních, tvůrčích a interpretačních činností s porozuměním základním oborovým pojmům.

Recepce a reflexe uměleckého díla

<u>UAK-HTD-002-ZV5-004</u> Rozvíjí a buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností a propojuje svou zkušenost se základními prvky hudební řeči.
<u>UAK-HTD-002-ZV5-005</u> Vyjádří svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu.
<u>UAK-HTD-002-ZV5-006</u> Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo a orientuje se v prostředcích jejich vyjádření.

Kulturní povědomí a jednání

<u>UAK-HTD-003-ZV5-007</u> Uvede příklady hudebních, divadelních nebo tanečních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce vztahující se k těmto druhům umění ve svém nejbližším okolí, lokalitě či regionu.
--

Tělesná výchova

Vzdělávací oblast Člověk, zdraví a bezpečí

Vzdělávací oblast Člověk, zdraví a bezpečí (dále VO ČZB) je vymezená na základě celostního pojetí zdraví (bio-psycho-sociálně). Zajišťuje v základním vzdělávání cílený a systematický rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáka, zdravého životního stylu, preventivní a aktuální ochrany zdraví v běžných situacích i při mimořádných událostech, osobních kvalit žáků, jeho jednání i schopností rozhodovat se v různých životních situacích ve prospěch zdraví a bezpečí. VO ČZB představuje specifickou oblast kompenzující vzrůstající dopad trendů negativně ovlivňujících životní styl žáka.

VO ČZB svým pojetím a obsahem reaguje na výrazné společensko-politické události (pandemie, mimořádné přírodní události, válečné konflikty, migrace, zpochybňování a nestabilita demokratických principů, energetická krize atd.), které měly a mají zásadní vliv na zdraví a bezpečí (snížení množství pohybových aktivit, nárůst nadváhy a obezity žáků, negativní posun ve stravování žáků, zvýšený výskyt psychických problémů žáků, změny ve složení týmů tříd – nárůst počtu žáků s odlišným mateřským jazykem atd.). Význam VO ČZB je zdůrazněný v mezinárodních dokumentech i ve strategických dokumentech jednotlivých resortů a v meziresortních dohodách, které zdůrazňují začlenění pohybových aktivit, široké problematiky zdraví a bezpečí v základním vzdělávání.

Cílem VO ČZB je seznamovat žáka (ve vazbě na jeho věk, schopnosti a potřeby) s tím, že žák sám nebo ve spolupráci s ostatními může výrazně ovlivňovat své zdraví a zdraví jiných. K tomu potřebuje získat znalosti, dovednosti, návyky a postoje související s rozvojem pohybových dovedností a tělesné zdatnosti, preventivní podporou zdraví v každodenním životě, s uplatňováním vlastního odpovědného jednání a rozhodování v situacích týkajících se zdraví a bezpečí, s rozvojem mezilidských vztahů, s možnostmi ovlivňovat kvalitu prostředí a svůj budoucí život. Ve VO ČZB má velký význam propojování formálního a neformálního vzdělávání a spolupráce s partnery mimo školu i podpora žáků se SVP a žáků nadaných a mimořádně nadaných.

VO ČZB je v základním vzdělávání úzce propojená s klíčovými kompetencemi, průřezovými tématy a s kulturou školy, které směřují k podpoře všestranné pohody žáka – wellbeingu. Ve vzdělávání se využívá především činnosti, aktivizační a prožitkové učení s konkrétními příklady a diskusemi nad vhodností a účinností konkrétních postupů a jednání. To by mělo žákovi umožnit získávat praktické zkušenosti a návyky, vést k sebepoznávání i ke vzájemnému poznávání, k posilování jeho odolnosti, k účinné spolupráci a k odpovědnému rozhodování v různých životních situacích.

Ve VO ČZB se propojují 2 vzdělávací obory. Tělesná výchova zahrnuje 1. i 2. stupeň základního vzdělávání. Výchova ke zdraví a bezpečí je ve VO ČZB vymezená pro 2. stupeň základního vzdělávání a přímo navazuje na danou problematiku na 1. stupni, která je součástí VO Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obor Tělesná výchova

Vzdělávací obor tělesná výchova (dále TV) rozvíjí u žáka cíleně pohybovou gramotnost, která zdůrazňuje osvojení základních znalostí o pohybu, o potřebném objemu a intenzitě pohybu v denním režimu, o jeho rozvíjejících i korektivních účincích na organismus atd., rozvoj pohybových dovedností a odpovídající tělesné zdatnosti a motivaci k pravidelnému pohybu jako základu pro eliminaci sedavého způsobu života, který je příčinou nadváhy, vzniku svalové nerovnováhy, zdravotních problémů atd. Žák by tak měl získávat kladný postoj k pohybu jako základní životní potřebě.

Obsah vzdělávání v TV je členěn do tematických okruhů:

- Činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví – směřuje k osvojování pohybových dovedností, rozvoji tělesné zdatnosti, rozvoji pohybové tvořivosti, k organizaci pohybového režimu a k hygieně a bezpečnosti při pohybových činnostech.
- Činnosti podporující pohybové učení – směřuje k osvojení specifické TV terminologie a práci s informacemi o TV a sportu, k fair play jednání a dodržování pravidel her a soutěží, k zaznamenávání a vyhodnocování výkonů.
- Zdravotní a aplikovaná tělesná výchova – směřuje k pohybovému vzdělávání žáka s podporou. Zařazení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami do Zdravotní a aplikované tělesné výchovy (ZATV) je možné, až když není jeho zařazení do společného vzdělávání vhodné či s ohledem na jeho potřeby a zdravotní stav žádoucí. *Obsah ZATV je součástí metodické podpory.*

Očekávané výsledky učení (dále OVU) TV v souladu s tím směřují k rozvoji pohybových dovedností v širokém spektru pohybových činností, k rozvoji tělesné zdatnosti a adaptaci na tělesnou zátěž, k pohybové tvořivosti, k vlastnímu podílu na organizaci pohybového režimu, k hygienickým návykům a bezpečnému chování v prostředí sportovišť a přírody, ke komunikaci a spolupráci při pohybových činnostech, dodržování pravidel her a soutěží, fair play jednání, vzájemnému respektu, k ochraně přírody při pohybových činnostech atd. Realizované pohybové činnosti pak slouží jako nástroj pro pozitivní formování osobnostně-sociální úrovně žáka. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní a řízené pohybové činnosti žáka na 1. stupni (v koedukovaných skupinách žáků) k řízené a výběrové činnosti na 2. stupni, kde se případně spojuje výuka žákyň a žáků při činnostech, které nejsou z hlediska odlišné hmotnosti a síly nebezpečné (např. lyžování, turistika, plavání, tanec). Vzdělávání na 1. a 2. stupni na sebe navazuje v obsahu OVU. V TV je důležitá především trvalá pohybová aktivita žáka, ukázky činností, ohleduplnost, spolupráce, vlastní i vzájemné hodnocení žáků. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu. V TV je velmi důležité motivační hodnocení, které vychází z individuálních předpokladů žáka i jeho aktuálního zdravotního stavu a je postavené na posuzování jeho osobního zlepšení. Proaktivní přístup k pohybovým činnostem napomáhá rozvíjet u žáka klíčové kompetence.

Objem TV v rozsahu minimálně 2 hodin týdně v každém ročníku je zachován. Na 1. stupni je povinně realizována plavecká výuka v minimálním rozsahu 40 hodin. Je žádoucí zařazovat volitelné předměty zaměřené na pohybové činnosti podle zájmu žáků a možností školy. TV by měla být ve škole podpořena vhodnými prostory a vybavením a dalšími pohybovými aktivitami v denním režimu žáka. Významné místo ve vzdělávání zaujímá spolupráce s partnery zaměřenými na organizaci zájmových pohybových činností žáků.

Činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví

<u>CZB-TEV-001-ZV5-001</u> Zvládá v souladu s individuálními možnostmi osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.
<u>CZB-TEV-001-ZV5-002</u> Tvoří podle zadání, své fantazie, hudebního či rytmičkého doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.
<u>CZB-TEV-001-ZV5-003</u> Uplatňuje osvojované postupy vedoucí k rozvoji tělesné zdatnosti, k duševní a sociální pohodě, k pozitivnímu naladění, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou zátěží.
<u>CZB-TEV-001-ZV5-004</u> Zapojuje se do organizace svého pohybového režimu, plánuje své pohybové činnosti a jejich konkrétní realizaci.
<u>CZB-TEV-001-ZV5-005</u> Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, svým jednáním předchází nebezpečným situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.

Činnosti podporující pohybové učení

<u>CZB-TEV-002-ZV5-006</u> Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.
<u>CZB-TEV-002-ZV5-007</u> Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží, adekvátně reaguje na zjevné přestupky.
<u>CZB-TEV-002-ZV5-008</u> Měří pohybové výkony a na základě pokynů učitele či porovnání výkonů s předchozími na ně adekvátně reaguje.
<u>CZB-TEV-002-ZV5-009</u> Při pohybových činnostech jedná v duchu fair play, respektuje pohybové dovednosti, předpoklady a zájmy ostatních.
<u>CZB-TEV-002-ZV5-010</u> Spolupracuje při organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.

Zdravotní a aplikovaná tělesná výchova

<u>CZB-TEV-003-ZV5-011</u> Uplatňuje (s pomocí učitele) speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity s ohledem na své možnosti, koriguje techniku jejich provedení.
<u>CZB-TEV-003-ZV5-012</u> Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností v souladu se svými možnostmi a potřebami.
<u>CZB-TEV-003-ZV5-013</u> Uplatňuje dovednosti relevantní pro své zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.
<u>CZB-TEV-003-ZV5-014</u> Zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky, s ohledem na úroveň svých dovedností, svých zájmů a na různé sociální role.
<u>CZB-TEV-003-ZV5-015</u> Uvádí na základě znalosti svého aktuálního zdravotního stavu nevhodná cvičení a pohybové činnosti i důvody, proč by se jich neměl účastnit.
<u>CZB-TEV-003-ZV5-016</u> Využívá doporučené a dostupné upravené didaktické a sportovní pomůcky přizpůsobené pro jeho optimální zapojení do pohybových činností.

Osobnostní a sociální výchova

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce v základním vzdělávání systematicky rozvíjí sociálně-emocionální dovednosti žáka a dovednosti pro řízení vlastní kariéry. Podporuje žáka v sebepoznání, v plánování a reflektování vlastního rozvoje, posilování vlastní odolnosti a zvládání náročných situací, rozvíjení dobrých vztahů s druhými.

Významným cílem je postupná příprava žáka na celoživotní kariérový rozvoj, na další vzdělávací cestu a na svět práce. Vzdělávací oblast pomáhá porozumění dynamickému vývoji světa práce, významu celoživotního vzdělávání, podporuje úspěšný přechod mezi vzděláváním a prací, zvládání životních a kariérových změn. Přispívá také k získání zkušenosti s praktickými činnostmi a k rozvoji zručnosti žáka.

Vzdělávací obsah je členěný do vzdělávacích oborů Osobnostní a sociální výchova a Polytechnická výchova a praktické činnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova rozvíjí pozitivní sebepojetí žáka, odolnost vůči stresu, sebepoznání a sebeorganizaci. Věnuje se rozvoji pozitivního vnímání druhých lidí, komunikaci a zvládání konfliktů, prosociálního a etického chování. Zaměřuje se na kariérový rozvoj, využívání příležitostí v oblasti vzdělávání a práce, rovnováhu mezi volným časem a prací. Podporuje systematickou práci s osobním portfoliem. Žák si utváří pozitivní postoje k sobě, k druhým lidem, k vlastnímu rozvoji, učení i dalšímu vzdělávání a světu práce.

Vzdělávací obor Polytechnická výchova a praktické činnosti přispívá k rozvoji žáka v oblasti zručnosti, tvořivosti a získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Prostřednictvím integrace souvisejících vědeckých disciplín (STEM) podporuje žáka v aktivním a přínosném využívání techniky v životě. Praktické činnosti jsou příležitostí také pro osobní rozvoj žáka.

Vzdělávací obor Osobnostní a sociální výchova

Vzdělávací obor Osobnostní a sociální výchova zahrnuje také etický a kariérový rozvoj žáka. Kontinuálně, průběžně na 1. a 2. stupni, systematicky a komplexně rozvíjí potřebné znalosti, dovednosti, hodnoty, postoje, které explicitně podporují odolnost žáka vedoucí ke zvládání běžných i náročných životních situací.

Obor rozvíjí praktickými, zkušenostními přístupy sebereflektivní, beregulační a psychohygienické dovednosti, interakční, komunikační a prosociální chování. Základní psychosociální dovednosti jsou primární prevencí a základem pro duševní zdraví, podporují motivaci k učení a ve spojení s kariérovými dovednostmi odpovídají současnému celostnímu pojetí kariéry. Obor přispívá k sebepoznání a ke kvalitě života žáka. Podporuje sociálně-emocionální dovednosti, odpovědný přístup k sobě i druhým, k seberozvoji a celoživotnímu učení, k zapojení se v měnící se společnosti a světě práce. Specifikem oboru je to, že učivem je žák sám, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím běžné situace každodenního života, včetně těch budoucích. Obor vytváří prostor pro to, aby mohl žák v bezpečném prostředí a s oporou reflektovat, rozvíjet či regulovat způsoby prožívání a chování. Vytváří příležitost pro zkoušení, objevování a získávání vhodných mechanismů reagování na vnitřní a vnější svět.

Obsah vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova je rozdělený do tří tematických okruhů:

- Osobnostní rozvoj
- Sociální a etický rozvoj
- Kariérový rozvoj

Osobnostní rozvoj se zaměřuje zejména na sebepojetí žáka, sebepoznávání, zvládání stresu a náročných situací, efektivní strategie učení, sebeorganizaci a plánování vlastního rozvoje. Sociální a etický rozvoj se věnuje sociálně-emocionálním dovednostem, sociální komunikaci a interakci v různorodých situacích, mezilidským vztahům a prosociálnímu chování. Kariérový rozvoj se vztahuje k objevování, rozhodování a plánování ve vlastním kariérovém směřování, k hodnotám a příležitostem spojeným se světem práce.

Na obou stupních jsou zohledněny individuální charakteristiky žáka a jeho zkušenosti, osobnostní a sociální vývoj, charakter třídy (skupiny) ad. Nedílnou součástí oboru je rozvíjení sebehodnocení žáka, práce s portfoliem pro zachycení osobního a kariérového pokroku a formativní zpětná vazba respektující individuální podobu učení. Ve výuce jsou využívány také dovednosti a znalosti žáka z neformálního vzdělávání. Rozvoj sociálně-emocionálních dovedností probíhá kontinuálně v každém ročníku základního vzdělávání. Vybraná témata jsou v případě potřeby připravována ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm.

Osobnostní rozvoj

CSP-OSV-001-ZV5-001

Rozpozná své vybrané osobnostní vlastnosti, silné stránky a zkouší uplatňovat sebepoznání ve svém jednání.

CSP-OSV-001-ZV5-002

Všírá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, uplatňuje základní postupy předcházení stresu, jeho zmírňování a vyhledání pomoci.

Sociální a etický rozvoj

CSP-OSV-002-ZV5-003

Zapojuje se do interakce ve skupině, rozpoznává svůj přínos a přínos druhých ve skupinové činnosti.

CSP-OSV-002-ZV5-004

Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí a zkouší uplatnit vnímavost k nim ve svém jednání.

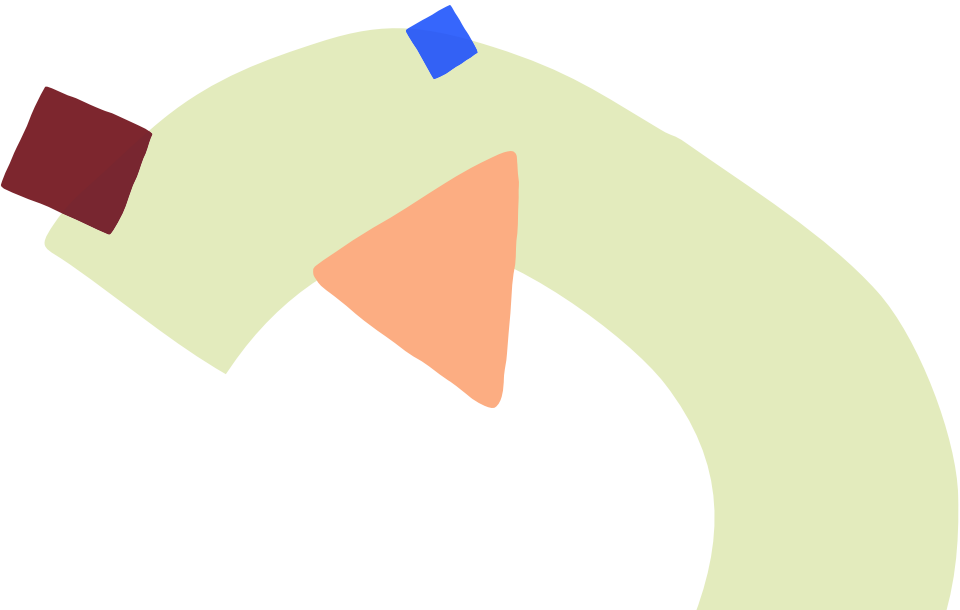
Kariérní rozvoj

CSP-OSV-003-ZV5-005

Rozpoznává různé druhy profesí ve svém blízkém okolí a sdílí zkušenosti se zapojením do pracovních činností ve svém domácím prostředí.

CSP-OSV-003-ZV5-006

Navrhuje a zkouší realizovat svůj rozvoj ve vybrané oblasti svých zájmů.

Polytechnická výchova a praktické činnosti

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce v základním vzdělávání systematicky rozvíjí sociálně-emocionální dovednosti žáka a dovednosti pro řízení vlastní kariéry. Podporuje žáka v sebepoznání, v plánování a reflektování vlastního rozvoje, posilování vlastní odolnosti a zvládání náročných situací, rozvíjení dobrých vztahů s druhými.

Významným cílem je postupná příprava žáka na celoživotní kariérový rozvoj, na další vzdělávací cestu a na svět práce. Vzdělávací oblast pomáhá porozumění dynamickému vývoji světa práce, významu celoživotního vzdělávání, podporuje úspěšný přechod mezi vzděláváním a prací, zvládání životních a kariérových změn. Přispívá také k získání zkušenosti s praktickými činnostmi a k rozvoji zručnosti žáka.

Vzdělávací obsah je členěn do vzdělávacích oborů Osobnostní a sociální výchova a Polytechnická výchova a praktické činnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova rozvíjí pozitivní sebepojetí žáka, odolnost vůči stresu, sebepoznání a sebeorganizaci. Věnuje se rozvoji pozitivního vnímání druhých lidí, komunikaci a zvládání konfliktů, prosociálního a etického chování. Zaměřuje se na kariérový rozvoj, využívání příležitostí v oblasti vzdělávání a práce, rovnováhu mezi volným časem a prací. Podporuje systematickou práci s osobním portfoliem. Žák si utváří pozitivní postoje k sobě, k druhým lidem, k vlastnímu rozvoji, učení i dalšímu vzdělávání a světu práce.

Vzdělávací obor Polytechnická výchova a praktické činnosti přispívá k rozvoji žáka v oblasti zručnosti, tvořivosti a získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Prostřednictvím integrace souvisejících vědeckých disciplín (STEM) podporuje žáka v aktivním a přínosném využívání techniky v životě. Praktické činnosti jsou příležitostí také pro osobní rozvoj žáka.

Vzdělávací obor Polytechnická výchova a praktické činnosti

Vzdělávací obor Polytechnická výchova a praktické činnosti je zaměřený na rozvoj žáka v oblasti zručnosti, tvořivosti a na získání základních uživatelských dovedností nejen v technicky zaměřených oborech lidské činnosti.

Žák v návaznosti na předchozí rozvoj postupně prohlubuje a precizuje jemnou motoriku, která je nezbytná nejen pro rozvoj zručnosti, ale i pro další učení a uplatnění jedince ve společnosti. Postupně přichází do bezprostředního kontaktu s podněty k aktivitám propojujícím nápaditost, představivost a touhu po objevování s koordinací, úsilím, prací s materiály, nástroji a pomůckami a schopností technicky myslet a tvořit. Polytechnické vzdělávání je pojmáno jako vhodný prostředek pro komplexní rozvoj žáka, zahrnující více oborů techniky do jednoho integrovaného celku. Podporuje interdisciplinární přístup (STEM) ke vzdělávání a zdůrazňuje aplikaci vědeckých, přírodovědných, matematických, ale i společenských principů na technické problémy a inovace.

Polytechnické vzdělávání v kombinaci s praktickými činnostmi v základní škole je nezastupitelnou součástí všeobecného vzdělávání a cílí na výchovu technicky gramotného člověka, kompetentního k využívání techniky za účelem dalšího studia, řešení problémů doprovázejících každodenní život nebo na seberealizaci jedince v rámci volnočasových aktivit. V rámci realizace praktických činností je žák veden k osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí, pomůcek a technologií při práci i v běžném životě. Vzdělávací obor akcentuje uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při praktické činnosti prostřednictvím aplikace moderních přístupů k výuce, jako je badatelsky orientovaný a problémový přístup. Obsah oboru Polytechnická výchova a praktické činnosti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žák přichází do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací obsah je na 1. i 2. stupni rozdělený na tři tematické okruhy: Práce s technickým materiálem a technická tvořivost, Péče o domácnost a zahradu, Konstrukční činnosti a automatizace. Očekávané výsledky na sebe navazují a směřují k rozvoji technické gramotnosti i osobnostních kvalit žáka.

Vzdělávací obsah je určený všem žákům. Učí se pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se projevat vlastní tvůrčí myšlenky, realizovat je, plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Práce s technickým materiálem a technická tvořivost

[CSP-TCH-001-ZV5-001](#)

Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.

Péče o domácnost a zahradu

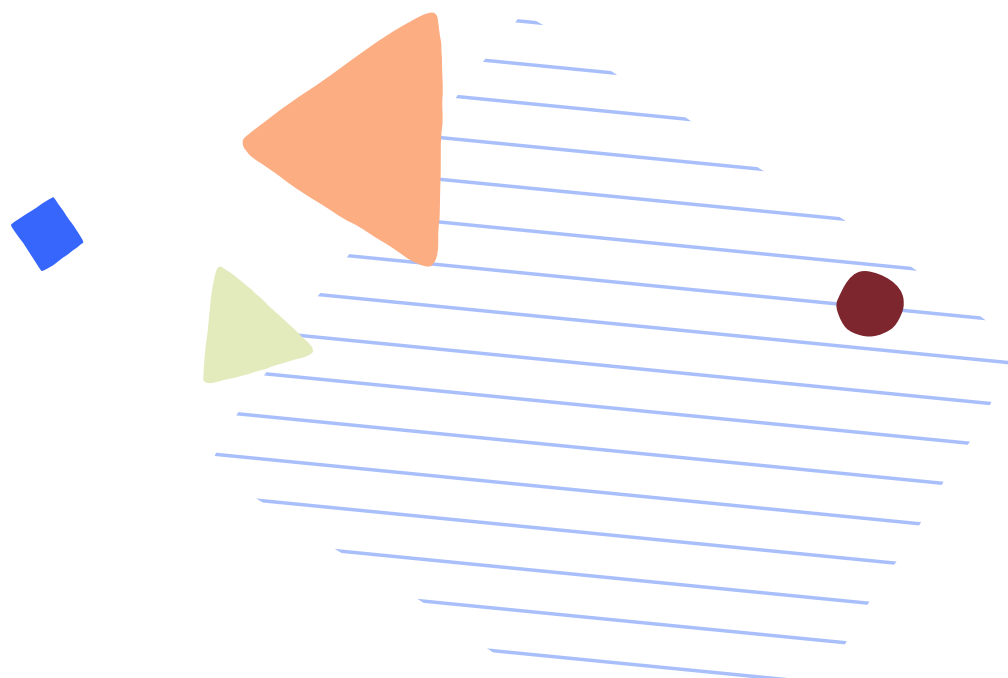
[CSP-TCH-002-ZV5-002](#)

Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.

Konstrukční činnosti a automatizace

[CSP-TCH-003-ZV5-003](#)

Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem i bez návodu.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání 2025 / Klíčové kompetence; Základní gramotnosti; Průřezová témata; Vzdělávací obory

Dílo vzniklo v IPs Podpora kurikulární práce škol.

Registrační číslo projektu CZ.02.02.XX/00/22_005/0004756

Dílo podléhá licenci Creative Commons CC BY SA 4.0
– Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je kolektiv autorů NPI ČR.

Licenční podmínky navštivte na adrese:

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode.cs>.

Národní pedagogický institut
České republiky
Praha, září 2025
www.npi.cz